

Brusel 11. prosince 2024
(OR. en)

16668/24

POLGEN 164

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Rozvoj strategické agendy Osmnáctiměsíční program Rady (1. ledna 2025 – 30. června 2026)

Delegace naleznou v příloze osmnáctiměsíční program Rady vypracovaný budoucím polským, dánským a kyperským předsednictvím a vysokou představitelkou, předsedkyní Rady pro zahraniční věci.

Program

I. ÚVOD

Na základě strategické agendy na období 2024–2029 se trojice předsednictví – Polsko, Dánsko a Kypr – zavazuje řídit práci Rady na začátku tohoto nového institucionálního cyklu tváří v tvář bezprecedentním výzvám a geopolitickému tlaku na Evropskou unii, jimž dominuje válečná agrese Ruska vůči Ukrajině a dramatická situace na Blízkém východě, jež mají dopad na politiky EU ve všech oblastech.

Trojice předsednictví zahájí práci na víceletém finančním rámci na období po roce 2027, v němž bude třeba zohlednit priority strategické agendy na období 2024–2029.

Trojice předsednictví bude i nadále usilovat o posílení dialogu s občanskou společností a občany, zejména s mladými lidmi, spolu s orgány EU v rámci jejich pravomocí.

II. SILNÁ A BEZPEČNÁ EVROPA

Soudržná a vlivná vnější činnost

V kontextu globálního napětí je trojice předsednictví pevně přesvědčena, že se Unie musí přizpůsobit novému multipolárnímu geopolitickému kontextu a prosazovat svou úlohu globálního aktéra a současně hájit mnohostranný systém založený na pravidlech a vycházející z Charty OSN a aktivně podporovat plné dodržování mezinárodního práva, včetně respektování svrchovanosti, územní celistvosti a lidských práv pro všechny.

Trojice předsednictví bude pokládat za prioritní spolupráci EU s partnery na celosvětové úrovni, přičemž bude prosazovat mezinárodní spolupráci v zájmu řešení společných výzev a rozvíjet vzájemně prospěšná strategická partnerství, mimo jiné prostřednictvím provádění strategie Global Gateway, aby tak zajistila otevřenou strategickou autonomii, hospodářskou bezpečnost a odolnost Unie a její vedoucí postavení v oblasti technologií v souladu s přístupem „Tým Evropa“.

Cílem trojice předsednictví bude zajistit nepřetržitou a neochvějnou politickou, hospodářskou, vojenskou, energetickou, finanční a humanitární podporu pro Ukrajinu, která čelí nevyprovokované a neodůvodněné agresi ze strany Ruska, a to tak dlouho, jak bude třeba, a v rámci obecnějších cílů, jimiž je podpora míru, bezpečnosti, stability, řádné správy věcí veřejných a prosperity ve východním sousedství. Trojice předsednictví se rovněž zavazuje, že EU a její členské státy budou poskytovat další humanitární pomoc a koordinovat dlouhodobou finanční podporu zaměřenou na posílení obranných schopností, odolnosti a rekonstrukci Ukrajiny. Budeme rovněž pracovat na sankcích a posílíme a zintenzivníme boj proti jejich obcházení.

S ohledem na pokračující konflikt v Gaze a eskalaci v širším regionu, která bude mít dopad na stabilitu a bezpečnost regionu v nadcházejících letech i na samotnou EU, bude trojice předsednictví společně s partnery prosazovat věrohodnou a soudržnou evropskou reakci se zaměřením na další humanitární pomoc, prosazování udržitelného míru a podporu reforem a úsilí o obnovu.

EU bude rozvíjet individuálně uzpůsobenou spolupráci s partnery ve východním sousedství, zejména se zeměmi Východního partnerství. Rozsah této spolupráce bude záviset na ochotě a schopnosti každé země. Tento přístup by měl umožnit plné využití potenciálu spolupráce s nejochotnějšími a nejschopnějšími partnery, jako jsou Ukrajina a Moldavsko, a to i v kontextu rozšíření EU.

Pokud jde o jižní sousedství EU, trojice předsednictví znovu oživí závazek EU k obnově a dalšímu rozvoji tohoto strategického partnerství. Posílené středomořské partnerství zůstává pro EU strategickou nutností, neboť společné výzvy vyžadují společnou reakci.

Trojice předsednictví bude pokládat za prioritní spolupráci s transatlantickými partnery, přičemž vyzdvihuje význam trvalého, vzájemně prospěšného a odolného strategického partnerství se Spojenými státy, které bude vycházet z naší silné transatlantické agendy a bude založeno na sdílených demokratických hodnotách a společných zájmech, a to při plném dodržování zásad stanovených ve Smlouvách a Evropskou radou. Důležitými prioritami jsou pro trojici předsednictví bezprostřední sousedství EU a vztahy s regionálními organizacemi, jako je Rada pro spolupráci v Zálivu, Evropské sdružení volného obchodu (ESVO), Africká unie, Společenství latinskoamerických a karibských států (CELAC) a Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN). Trojice partnerů rovněž se zájmem očekává, že budou prozkoumány možnosti prohloubení vztahů se Spojeným královstvím na základě stávajících dohod, jakož i posílení angažovanosti v indicko-tichomořském regionu.

Trojice předsednictví bude prostřednictvím dvoustranných dohod, jakož i obnovení mnohostranného obchodního systému založeného na pravidlech, včetně WTO, usilovat o ambiciózní, otevřenou, silnou a udržitelnou obchodní politiku. V tomto ohledu se trojice předsednictví zaměří na snížení zranitelnosti Unie vůči strategickým vnějším závislostem a na diverzifikaci a zabezpečení strategických dodavatelských řetězců. V této souvislosti bude rovněž řešena otázka námořní bezpečnosti, mimo jiné v Rudém, Černém a Baltském moři.

Strategická opatření v oblasti bezpečnosti a obrany

Trojice předsednictví bude mobilizovat všechny nástroje s cílem přispět k zajištění bezpečnosti občanů, včetně předcházení trestné činnosti online i offline a boje proti ní, přičemž dále zvýší úsilí o odhalování terorismu, násilného extremismu a závažné a organizované trestné činnosti a korupce a boj proti nim s využitím všech příslušných nástrojů vymáhání práva a justiční spolupráce.

Trojice předsednictví bude rovněž usilovat o zlepšení připravenosti a zvýšení odolnosti v reakci na přírodní katastrofy a na nové a vznikající hrozby, včetně kybernetických a hybridních útoků, zahraniční manipulace s informacemi a vměšování (mimo jiné v souvislosti s volbami), a na účelové využívání migrace. Bude také vyvíjet úsilí v boji proti hrozbám pro kritickou infrastrukturu EU a na ochranu Unie před únikem kritických technologií.

Trojice předsednictví bude pracovat na posílení obranné připravenosti Unie a její schopnosti převzít odpovědnost za vlastní bezpečnost a obranu a jednat v kontextu bezprecedentních vojenských hrozeb na hranicích i za hranicemi Unie.

V této souvislosti se bude trojice předsednictví zabývat zvýšením investic do obrany. Budeme rovněž zkoumat možnosti investování do obranných inovací a rozvoje výrobní kapacity obranného průmyslu EU, mimo jiné na Ukrajině, kritické vojenské infrastruktury a infrastruktury dvojího užití, bezpečnosti dodávek, jakož i rozvoje lépe integrovaného obranného trhu. Evropská investiční banka bude hrát i nadále klíčovou úlohu při posilování evropského obranného průmyslu prostřednictvím řady finančních nástrojů.

Trojice předsednictví bude pokračovat v úsilí Unie vyvíjeném v souvislosti se stěžejními projekty a obrannými iniciativami společného zájmu v celé EU.

Trojice předsednictví přispěje k provádění úkolů stanovených ve Strategickém kompasu EU na rok 2025.

Trojice předsednictví bude prosazovat inkluzivní a vzájemně prospěšnou spolupráci s NATO, a to prostřednictvím spolupráce se všemi členskými státy EU a v jejich prospěch, a bude přitom zajišťovat inkluzivnost, transparentnost, recipocitu, respektování rozhodovací samostatnosti EU a zohledňovat bezpečnostní a obranné zájmy všech členských států.

Komplexní přístup k migraci a správě hranic

Trojice předsednictví si je vědoma, že je třeba řešit nelegální migraci do EU a zajistit plně a účinně fungující společný azylový a migrační systém, a bude usilovat o co nejlepší využití právních a praktických řešení v této oblasti, včetně provádění Paktu o migraci a azylu.

Trojice předsednictví bude považovat za prioritu rozhodná opatření v zájmu účinné ochrany a posilování vnějších hranic EU všemi dostupnými prostředky, přičemž bude bojovat proti obchodování s lidmi a převaděčství, jakož i hybridním hrozbám, včetně účelového využívání migrace. Trojice předsednictví bude pracovat na tom, aby byly prozkoumány nové možnosti, jak předcházet nelegálním migračním pohybům směřujícím do Evropy a bojovat proti nim.

Trojice předsednictví bude rovněž pokládat za prioritní práci související s usnadněním a urychlením návratů a zvýšením jejich počtu, včetně využití impulzů potřebných k dosažení cílů EU, a s vnějším rozměrem migrace v rámci přístupu zaměřeného na všechny a celé migrační trasy, zejména vytvořením komplexních partnerství s klíčovými zeměmi původu a tranzitu vzájemně prospěšným způsobem. Současně bude trojice předsednictví usilovat o to, aby byl zajištěn strategický přístup k uplatňování vízové politiky EU, jakož i spolupráce zaměřená na legální možnosti migrace v souladu s potřebami vnitrostátního trhu práce a rozdělením pravomocí mezi EU a členské státy, a současně byly řešeny základní příčiny nelegální migrace.

Trojice předsednictví bude usilovat o hladké fungování schengenského prostoru s cílem zajistit, aby se občané mohli v rámci EU pohybovat volně a bezpečně.

Dobře připravené rozšíření a vnitřní reformy

Trojice předsednictví naváže na dynamiku přístupových jednání s kandidátskými zeměmi, která představují geostrategickou investici do míru, bezpečnosti, stability a prosperity. Trojice předsednictví bude vycházet ze společných hodnot a základních zásad EU a usilovat o pokrok v přístupových jednáních v souladu s přístupem k přistoupení k EU, který je u všech kandidátských zemí založen na zásluhách, a o jejich podporu při plnění přístupových kritérií na základě přísných pozitivních i negativních podmínek v souladu s novou metodikou. V příslušných případech se trojice předsednictví bude rovněž zabývat možnostmi, jak pokročit v postupné integraci kandidátských zemí a ve spolupráci s nimi v dalších oblastech politiky EU v souladu se závěry Evropské rady z prosince 2023.

Trojice předsednictví současně naváže na úsilí o provedení nezbytných vnitřních reforem EU s cílem zajistit, aby naše politiky, finance a instituce byly připraveny na budoucnost.

III. PROSPERUJÍCÍ A KONKURENCESCHOPNÁ EVROPA

Integrovaný přístup ke konkurenceschopnosti

Trojice předsednictví bude usilovat o posílení dlouhodobé konkurenceschopnosti a produktivity Unie, jakož i udržitelného růstu podporujícího začlenění s cílem posílit suverenitu Unie ve strategických odvětvích, podpořit otevřenou ekonomiku, vytvářet kvalitní pracovní místa, plně využívat potenciál evropských regionů a přispět k budování průmyslové politiky pro Unii, která je připravena na budoucnost. Pomůže to snížit závislost EU, zvýšit naši odolnost a vybudovat hospodářskou bezpečnost. Trojice předsednictví bude usilovat o podporu kapacit EU v oblasti klíčových technologií budoucnosti a investic do klíčové infrastruktury, aby mohli být evropští provozovatelé konkurenceschopní v celosvětovém měřítku a aby mohli využít příležitostí, které přináší klimaticky neutrální, digitální a oběhové hospodářství. Trojice předsednictví bude podporovat politiky a investice EU v oblasti dovedností s cílem posílit inovační kapacitu EU a překonat nedostatky v oblasti dovedností.

Trojice předsednictví zajistí pokrok ve strukturálních reformách v členských státech v rámci evropského semestru a bude pokračovat v úsilí o prohloubení jednotného trhu ve všech jeho rozměrech odstraněním překážek zejména pro služby a základní zboží a zajištěním rovných podmínek. Bude usilovat o dosažení výsledků v souvislosti s novou horizontální strategií pro modernizovaný jednotný trh. Trojice předsednictví bude rovněž usilovat o snížení administrativní a regulační zátěže, zejména pro malé a střední podniky. Důraz bude kladen na další prohlubování oblastí energetiky, financí a telekomunikací. Trojice předsednictví bude rovněž pokračovat v práci na posílení konkurenceschopnosti odvětví dopravy.

Trojice předsednictví pokročí v práci prováděné v oblasti cel a v boji proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem.

V zájmu mobilizace veřejných a soukromých investic bude trojice předsednictví nadále usilovat o další rozvoj a prohloubení unie kapitálových trhů v souladu se stanovenými prioritami, jakož i o dokončení bankovní unie. Vytvoření skutečně integrovaných evropských kapitálových trhů by pomohlo zajistit všem evropským společnostem přístup k výrazněji diverzifikovanému financování s nižšími náklady a mobilizovat značné množství soukromých investic, které jsou potřebné k řešení výzev, jako jsou zejména ekologická a digitální transformace a potřeby evropského obranného průmyslu.

Trojice předsednictví bude rovněž usilovat o účinné provádění nového rámce správy ekonomických záležitostí s cílem zajistit fiskální udržitelnost členských států a podpořit hospodářský růst.

Úspěšná zelená a digitální transformace

Trojice předsednictví využije ekologickou a digitální transformaci k vytváření trhů, průmyslových odvětví a vysoce kvalitních pracovních míst budoucnosti. Podpoří tak dlouhodobou konkurenceschopnost Unie a jejích podniků a učiní z Evropy světového lídra v ekologických a digitálních odvětvích a technologiích a posílí energetickou suverenitu Unie. Trojice předsednictví pokročí v přechodu Unie ke klimatické neutralitě do roku 2050 prováděním stávajících právních předpisů pro rok 2030 a úsilím o dosažení cíle EU v oblasti klimatu pro rok 2040 způsobem, který podporuje spravedlnost, solidaritu, nákladovou efektivnost a konkurenceschopnost a zároveň zvyšuje produktivitu a inovační kapacitu Evropy, a přispívá tak k její prosperitě. Bude rovněž nadále usilovat o to, aby zajistila vedoucího postavení EU na světové scéně v souvislosti s mezinárodními jednáními o klimatu a biologické rozmanitosti na nadcházejících konferencích smluvních stran.

Trojice předsednictví bude usilovat o další rozvoj oběhovějšího hospodářství, jež účinněji využívá zdroje, snižování negativních environmentálních účinků na zdraví, podporu průmyslového rozvoje čistých technologií a produktů, jakož i technologií a produktů s nulovými čistými emisemi a o to, aby byly plně využívány výhody bioekonomiky a současně zajištěna ochrana přírody a zvrácena degradace ekosystémů včetně oceánů. V souvislosti s připravovaným Evropským plánem pro přizpůsobení se změně klimatu a Evropskou strategií pro vodohospodářskou odolnost zintenzivní práci na přizpůsobení se změně klimatu a odolnosti vůči ní, včetně připravenosti na extrémní povětrnostní jevy a posílení vodohospodářské odolnosti v celé Unii.

Trojice předsednictví bude podporovat konkurenceschopná, udržitelná a odolná odvětví zemědělství, rybolovu a akvakultury, která budou i nadále zajišťovat potravinové zabezpečení a spravedlivé příjmy pro zemědělce, a bude usilovat o zlepšení postavení zemědělců, rybářů a producentů v potravinovém řetězci a v souvislosti se souběžnou transformací. Trojice předsednictví bude usilovat o integrovaný rozvoj, udržitelnost a konkurenceschopnost venkovských oblastí.

Bude pokračovat práce zaměřená na zvýšení energetické suverenity Unie, minimalizaci vnějších závislostí a vybudování skutečné energetické unie, která zajistí bohatě dostačující dodávky cenově dostupné a čisté energie. To bude vyžadovat ambiciózní elektrifikaci s využitím všech řešení s nulovými čistými emisemi a nízkouhlíkových řešení, podporu investic do sítí, skladování a propojení, dokončení integrace trhu s energií, jakož i další snížení administrativní zátěže urychlením udělování povolení, mimo jiné v oblasti obnovitelných zdrojů energie.

Trojice předsednictví bude podporovat úsilí, jehož cílem je zvýšení evropské výrobní kapacity pro účely technologií a produktů s nulovými čistými emisemi. Trojice předsednictví bude věnovat zvláštní pozornost dalšímu zlepšování podmínek pro investice do bezpečné a odolné přeshraniční infrastruktury pro energetiku, zachycování, využití a ukládání uhlíku (CCUS), vodu, dopravu a komunikace.

Trojice předsednictví bude i nadále usilovat o udržitelný, inovativní a odolný digitální ekosystém, který posiluje postavení občanů a podniků. Trojice předsednictví bude podporovat rozvoj průlomových digitálních technologií, interoperabilitu dat a přeshraniční konektivitu a prosazovat investice do špičkové, bezpečné a účinné digitální infrastruktury, jako jsou kritické technologie v Evropě a digitální technologie a služby, zejména umělá inteligence. Trojice předsednictví bude nadále vyvíjet úsilí s cílem prosazovat digitální normy EU a zajistit pro všechny občany soukromí i bezpečnost na internetu, včetně zákonného přístupu k údajům ze strany donucovacích orgánů. Trojice předsednictví přispěje k posílení vedoucí úlohy Unie při vytváření globálních digitálních pravidel a norem, například v oblasti umělé inteligence. V tomto ohledu a v zájmu účinného řešení současných i budoucích geopolitických výzev bude trojice předsednictví pokračovat v provádění příslušných opatření, včetně kybernetické a digitální diplomacie. Vzhledem k rostoucímu počtu a rozmanitosti kybernetických hrozeb bude trojice předsednictví usilovat o posílení kybernetické odolnosti EU a o vypracování komplexního přístupu ke kybernetické bezpečnosti. Kromě toho bude kladen důraz na zajištění toho, aby Unie mohla v rámci dobře fungujícího jednotného digitálního trhu plně využívat výhod digitální transformace spravedlivým a udržitelným způsobem pro všechny občany a podniky, a to na základě přístupu jednoznačně zaměřeného na člověka.

Podpora prostředí příznivého pro inovace a podnikání

Trojice předsednictví bude pokračovat v práci za účelem posílení výzkumné a inovační kapacity Evropy v oblasti vznikajících a základních technologií, přilákání a udržení talentů a dosažení průmyslové síly v klíčových odvětvích včetně obrany, vesmíru, umělé inteligence, kvantových technologií, polovodičů, 5G/6G, zdravotnictví, biotechnologií, technologií pro nulové čisté emise, mobility, léčivých přípravků, chemických látek a pokročilých materiálů. Bude vyvíjet úsilí o zajištění rovných podmínek na vnitřní i celosvětové úrovni s cílem chránit spravedlivou hospodářskou soutěž a zajistit bezpečnost výrobků vstupujících na jednotný trh.

Trojice předsednictví je odhodlána se zasazovat o zlepšení právní úpravy a bude usilovat o snížení byrokratické a regulační zátěže, včetně oznamovacích povinností, a o reformu administrativních postupů pro podniky, zejména malé a střední podniky a začínající podniky. Kromě toho bude dále rozvíjet integrovaný, koordinovaný a soudržný přístup ve všech oblastech politiky a klást zvláštní důraz na provádění dohodnutých politik, mimo jiné tím, že se zaměří na vysoce kvalitní a včasná posuzování dopadu.

Společný postup

Trojice předsednictví bude usilovat o to, aby každý mohl využívat příležitostí, které nabízí ekologická a digitální transformace, a aby nikdo nezůstal opomenut. Za tímto účelem se bude trojice předsednictví i nadále zaměřovat na provádění zásad evropského pilíře sociálních práv na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni, přičemž budou respektovány vnitrostátní modely trhu práce a vnitrostátní pravomoci. Jejím cílem bude řešit nedostatek pracovních sil a dovedností v EU. V tomto ohledu bude podporovat investice do dovedností, odborné přípravy a vzdělávání lidí po celý jejich život, čímž se zajistí, že každý člověk bude mít přístup k vysoce kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání, odborné přípravě a celoživotnímu učení. Zaměří se na to, jak využít výhody, které pro pracovníky a podniky vyplývají ze zvýšeného využívání umělé inteligence ve světě práce, a jakým způsobem řešit související výzvy. Trojice předsednictví bude usilovat o zajištění genderové rovnosti a rovných příležitostí pro všechny, o posílení sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání a o prosazování politik, které snižují nerovnosti na všech úrovních. Bude prosazovat politiky, které podporují sociální začleňování, přístup k sociálním službám a cenově dostupnému bydlení. Bude vyvíjeno trvalé úsilí o zvýšení zaměstnanosti mladých lidí, posílení postavení starších osob tak, aby zůstaly déle aktivní, a o začlenění skupin ve zranitelném postavení na trh práce, přičemž bude usnadňována mobilita pracovních sil.

Dále posílíme spolupráci v oblasti zdraví prostřednictvím evropské zdravotní unie, odolnost a kybernetickou bezpečnost systémů zdravotní péče a lepší přístup ke všem léčivým přípravkům a základním zdravotnickým prostředkům v celé Unii a zároveň zajistíme konkurenceschopné farmaceutické odvětví v EU. To nám pomůže vybudovat prosperující dlouhodobou společnost, zachovat udržitelnost našich systémů sociálního zabezpečení a hospodářství a zlepšit kvalitu života našich občanů. V rámci přípravy na budoucnost přijmeme vhodná opatření v reakci na demografické trendy. Celkově bude trojice předsednictví věnovat zvláštní pozornost zvyšování hospodářské, sociální a územní soudržnosti, přičemž našim cílem bude soustavná vzestupná konvergence v zájmu snížení rozdílů a stimulace dlouhodobého růstu v celé Unii.

IV. SVOBODNÁ A DEMOKRATICKÁ EVROPA

Prosazování evropských hodnot v rámci EU

Trojice předsednictví přikládá velký význam podpoře a ochraně základních hodnot Evropské unie: úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin.

Tyto hodnoty jsou zásadně důležité pro fungování EU a jsou základem naší spolupráce, včetně účinného uplatňování práva EU a řádného fungování vnitřního trhu.

Trojice předsednictví učiní vše pro zajištění svobodných a pluralitních médií a pro ochranu svobody v online prostředí, mimo jiné prostřednictvím boje proti dezinformacím, ochrany občanské společnosti, boje proti zahraničnímu vměšování, zajištění větší transparentnosti a boje proti destabilizaci, již mohou způsobit mimo jiné dezinformace a nenávistné verbální projevy, prostřednictvím posílení demokratického diskurzu a zajištěním toho, aby hlavní technologické platformy převzaly odpovědnost za zajištění demokratického dialogu a ochranu nezletilých osob před škodlivým obsahem online, a prostřednictvím předcházení zneužívání těchto platforem k trestné činnosti. Trojice předsednictví je odhodlána i nadále podporovat kulturní rozmanitost a kulturní a kreativní odvětví, která hrají důležitou úlohu při posilování demokracie a evropských hodnot.

Zvláštní pozornost bude rovněž věnována boji proti genderově podmíněnému násilí, nenávistným verbálním projevům, xenofobii, diskriminaci na základě náboženského vyznání nebo přesvědčení, přičemž bude v plném rozsahu prováděna agenda žen, míru a bezpečnosti.

Vzhledem k tomu, že jedním ze základních prvků posilování svobody a demokracie je účinný přístup ke spravedlnosti, bude trojice předsednictví podporovat všechny činnosti, které jej usnadňují.